

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/1101/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6913213841
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 10. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Zita Nagypálová
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2014:6913213841.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Zity Nagypálovej a sudcov JUDr. Renáty Deákovej a Mgr. Dušana Ďuriana v právnej veci navrhovateľky I. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom J. F. R., T. X/X, proti odporcovi E. E. T., nar. XX. XX. XXXX, bytom S. J., J. XX v konaní o zvýšenie výživného od odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 6C/342/2013-51 z 29. 04. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu mení tak, že odporca je povinný prispievať na výživu navrhovateľky počnúc dňom 01. 09. 2013 zvýšeným výživným vo výške 200 € mesačne.

Výživné je splatné vždy do 15-teho dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky.

Zročné výživné za obdobie od 01. 09. 2013 do 30. 09. 2014 ako rozdiel medzi výživným, ktoré je odporca povinný platiť podľa tohto rozhodnutia a zaplateným výživným povoľuje súd odporcovi splácať spolu s bežným výživným v mesačných splátkach po 20 € počnúc dňom právoplatnosti tohto rozhodnutia. Nezaplatenie čo i len jednej splátky má za následok zročnosť celého dlhu.

Týmto dochádza k zmene rozsudku Okresného súdu Spišská Nová Ves č. k. 7P/110/2012-38 z 11. 07. 2012.

Vo zvyšku návrh zamieta.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného od odporcu z dôvodu zvýšených nákladov spojených so štúdiom na vysokej škole v Českej republike okresný súd nevyhovel. V dôvodoch rozhodnutia okresný súd konštatoval zmenu pomerov na strane navrhovateľky oproti rozhodnutiu o výživnom rozsudkom Okresného súdu v Spišskej Novej Vsi sp. zn. 7P/110/2012 z 11. 07. 2012 spočívajúcu vo zvýšení nákladov na úhradu jej odôvodnených potrieb. Za preukázané považoval tvrdenie navrhovateľky, že výživné zo strany otca a čiastočné výživné zo strany matky nepokryje náklady na štúdium navrhovateľky. Napriek tomu návrhu na zvýšenie výživného nevyhovel s odôvodnením, že pri určení výživného prihliada súd nielen na odôvodnené potreby oprávneného, ale aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Príjmy odporcu nedovoľujú platiť výživné v navrhovateľkou požadovanej výške. Za primeranú sumu výživného pre navrhovateľku považoval sumu 150 € mesačne, na platenie ktorej bol odporca zaviazaný rozsudkom Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 7P/110/2012, preto opätovne určil odporcovi povinnosť platiť na výživu navrhovateľky mesačne 150 €. Stotožnil sa s názorom odporcu, že

navrhovateľka si mohla pre prípravu na budúce povolanie zvoliť aj lacnejšie štúdium neďaleko miesta svojho trvalého bydliska, ktorého náklady by rodičia vzhľadom na ich osobné a majetkové pomery zvládli. Náhradu trov konania žiadnemu z účastníkov nepriznal z dôvodu, že navrhovateľka v konaní úspešná nebola a odporcovia žiadne trovy konania nevznikli.

Proti rozsudku okresného súdu podala odvolanie navrhovateľka. Okresnému súdu vytýkala nesprávne právne posúdenie veci a domáhala sa zmeny rozhodnutia tak, že odporcovi bude uložené platiť v jej prospech výživné vo výške 250 € mesačne k rukám navrhovateľky. Tvrdila, že majetkové pomery odporcu dovoľujú zvýšenie výživného v zmysle návrhu. Odporca je zamestnaný ako pedagóg na gymnáziu. Má časové a iné možnosti aj na ďalšiu prácu, napr. cez letné prázdniny za účelom zabezpečenia adekvátnejšieho výživného pre svoje dieťa. Takto konala aj matka navrhovateľky, ktorá v čase nepriaznivej finančnej situácie vykonávala okrem svojho primárneho povolania aj ďalšie práce, aby mala vyšší príjem. Pomery matky navrhovateľky a jej otca nie sú porovnateľné. Otec má stabilný príjem. Matkin príjem nie je stály. Môže prísť o zamestnanie napr. smrťou pacienta, o ktorého sa stará. Odporca nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť. Matka navrhovateľky má ďalšiu vyživovaciu povinnosť k maloletému C. R., ktorému v poslednom roku umrel otec a je odkázaný výživou len na matku. Súd nesprávne vyhodnotil konanie otca, ktorý berie na seba neprímerané majetkové riziko. Odporca si v nedávnej minulosti obstaral motorové vozidlo zn. SUZUKI SWIFT, ktorého hodnota sa pohybuje okolo 9.500 € a vyššie. Odporca spláca leasingové splátky. Zaťaženie leasingovými splátkami považuje navrhovateľka za neprímerané majetkové riziko, ktoré na seba povinný vzal. Navrhovateľka tvrdí, že odporca vynakladá veľa peňazí aj na nákup alkoholických nápojov a tabakových výrobkov, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť. Odporca o jej úmysle študovať na P. univerzite v Českej republike vedel. V minulosti sa odporca zaviazal, že pre prípad ďalšieho štúdia navrhovateľky bude ukladať finančné prostriedky na vkladnú knižku, ale tento svoj sľub nedodrжал. Skutočnosť, že odporca po doručení návrhu platil navrhovateľke výživné v požadovanej výške 250 € dosvedčuje, že je v schopnostiach a možnostiach odporcu žiadané výživné na navrhovateľku platiť.

Odporca v prvotnom vyjadrení k odvolaniu navrhovateľky žiadal potvrdiť rozsudok okresného súdu ako vecne správny. Tvrdil, že príjem matky navrhovateľky, ktorá vykonáva opatrovateľské služby v Rakúsku, musí byť vyšší než udáva navrhovateľka. Motorové vozidlo SUZUKI kúpil pred šiestimi rokmi na tzv. šrotovné, keďže vozidlo, ktoré vlastnil dovtedy bolo po 19 rokoch poruchové. Časť nákladov na zakúpenie nového vozidla hradili jeho rodičia. Poprel, že by vynakladal vysoké výdavky na nákup alkoholických a tabakových výrobkov. Uviedol, že aj po odchode zo spoločnej domácnosti prispieval na chod domácnosti, v ktorej navrhovateľka žila. Po rozchode rodičov si často bral navrhovateľku k sebe na víkendy a prázdniny. Potvrdil, že od podania návrhu platil navrhovateľke výživné sumou 250 € v presvedčení, že sa súdne konanie čo najskôr uzavrie. Navrhovateľka však na pojednávania nechodila. Vyššie výživné mohol platiť len vďaka tomu, že predal približne 50 kníh. V dopĺňujúcom vyjadrení z 02. 08. 2014 odporca uviedol, že vzhľadom na závažnú skutočnosť, že matke navrhovateľky zomrel bývalý manžel a preto sa bude musieť sama starať o maloletého XXX, prehodnotil svoje stanovisko k návrhu a navrhuje zvýšiť výživné na sumu 200 € mesačne.

Okresný súd vykonal vo veci dostatočné dokazovanie, ktoré nebolo potrebné doplniť a prvostupňovým súdom ustálený skutkový stav postačoval aj pre rozhodnutie odvolacieho súdu. Z tohto dôvodu prejednal odvolací súd vec bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu podľa § 220 O. s. p. zmenil na základe zhodného návrhu účastníkov.

Zo zhodných skutkových tvrdení účastníkov a pripojeného spisu Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 7P/110/2012 súd zistil, že navrhovateľka je dcérou odporcu, s ktorým nežije v spoločnej domácnosti. O výživnom v prospech navrhovateľky od odporcu rozhodol Okresný súd Spišská Nová Ves rozsudkom č. k. 7P/110/2012-38 dňa 11. 07. 2012 tak, že zvýšil výživné zo sumy 82,98 € na sumu 150 € mesačne od 01. 03. 2012. V čase rozhodovania v konaní 7P/110/2012 Okresného súdu Spišská Nová Ves bola navrhovateľka študentkou gymnázia. Matka navrhovateľky bola už v tom čase živnostníčka. Jej príjem bol ustálený na 760 € mesačne. Syn matky navrhovateľky maloletý Z. bol zverený do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Otec navrhovateľky v čase posledného rozhodovania bol už zamestnaný na Gymnáziu O. P. v S. J. s čistým mesačným príjmom 630 €. Už v tom čase bol držiteľom motorového

vozidla SUZUKI SWIFT rok výroky 2009, ktoré zakúpil na leasing s mesačnými splátkami vo výške 190 €. Inú vyživovaciu povinnosť nemal.

Zmenu súdneho rozhodnutia o výživnom pripúšťa § 78 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, podľa ktorého dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Zmenu pomerov pre zmenu rozsudku odsudzujúceho na plnenie v budúcnosti zročných dávok považuje za základ aj Občiansky súdny poriadok v § 163, ktorý výslovne ustanovuje, že rozsudok odsudzujúci na plnenie v budúcnosti zročných dávok možno na návrh meniť, ak sa podstatne zmenili okolnosti, ktoré sú rozhodujúce pre výšku a ďalšie trvanie dávok. Zmena rozsudku je prípustná od času, keď došlo k zmene pomerov.

Zmena pomerov v zmysle § 163 ods. 1 O. s. p. a § 78 ods. 1 Zákona o rodine znamená, že skutkové okolnosti rozhodujúce pre určenie výživného ako v budúcnosti zročných dávok sú odlišné než boli v čase posledného rozhodnutia. Odlišnosť skutkových okolností je možné zistiť iba porovnaním skutkového stavu, z ktorého vychádzal súd v skoršom rozhodnutí a zisteného skutkového stavu v čase aktuálnom k novému rozhodnutiu súdu. Zmenu pomerov je potrebné skúmať tak na strane osoby oprávnenej z výživného ako aj osoby povinnej. U navrhovateľky ako osoby oprávnenej došlo k zmene v tom, že sa stala študentkou vysokej školy v zahraničí. Táto skutočnosť je potvrdená navrhovateľkou predloženým potvrdením o štúdiu z 19. 07. 2013, v ktorom Univerzita P. v Prahe, Farmaceutická fakulta Heyrovského 1203, U. P. potvrdila, že navrhovateľka bude v akademickom roku 2013/2014 študovať v 1. ročníku magisterského štúdia dennou formou. Býva na internáte, za ktorý platí mesačne poplatok 2.700,72 Kč (98 €), hradí si stravu, mestskú dopravu, nakupuje knihy a učebné pomôcky do školy. U matky navrhovateľky, v domácnosti ktorej navrhovateľka žije, došlo k podstatnej zmene v tom, že sa o maloletého syna C. stará sama v dôsledku úmrtia otca dieťaťa. Jej príjem sa podstatne nezmenil. Odporca už aj v čase rozhodnutia Okresného súdu Spišská Nová Ves vlastnil motorové vozidlo SUZUKI SWIFT kúpené na leasing, preto túto okolnosť, či leasingové splátky nepredstavujú neprímerané majetkové riziko, už v súčasnosti odvolací súd skúmať nemohol. U odporcu, ktorého čistý mesačný príjem v súčasnosti zamestnávateľ vykazuje na 738,22 €, došlo k zvýšeniu mesačného čistého zárobku oproti poslednému rozhodnutiu o 108 €. Zmena pomerov oproti poslednému rozhodnutiu teda preukázaná bola. Túto skutočnosť skonštatoval aj okresný súd, ale návrhu navrhovateľky na zvýšenie výživného nevyhovel, vychádzajúc z názoru, že majetkové pomery odporcu nedovoľujú zvýšiť výživné a vzhľadom na príjmy rodičov mohla navrhovateľka zvoliť lacnejšiu formu štúdia na vysokej škole v Slovenskej republike.

Podmienky zákona pre zmenu rozhodnutia o výživnom sú splnené z dôvodu nastalých zmien v pomeroch navrhovateľky, odporcu a ďalšej osoby výživou povinnej, ktorou je matka navrhovateľky. Odporca v odvolacom konaní sám uznal, že matka navrhovateľky bez jeho pomoci formou zvýšenia výživného nedokáže pokryť všetky potreby dvoch detí. Súhlasil so zvýšením výživného na 200 € mesačne. Odvolací súd vychádzajúc z vyjadrenia odporcu aj zo súdom prvého stupňa zisteného skutkového stavu považuje návrh navrhovateľky za čiastočne dôvodný. Je možné súhlasiť s názorom okresného súdu, že pokiaľ majetkové pomery rodičov nedovoľujú pokryť všetky výdavky plnoletého dieťaťa študujúceho na vysokej škole malo by sa aj dieťa prispôbiť schopnostiam a možnostiam rodičov a zvoliť si takú formu štúdia, ktorú dokážu rodičia zvládnuť. Prípadne pracovať popri štúdiu a tak čiastočne pokryť svoje náklady. Ak sa príjem otca za posledné obdobie zvýšil iba o 108 €, požiadavka navrhovateľky zvýšiť výživné v jej prospech o 100 € je nereálna, pretože aj otcovi sa v dôsledku rastu životných nákladov zvýšili výdavky na zabezpečenie jeho vlastných potrieb. Odporca bol ochotný podeliť sa o sumu zvýšeného zárobku s navrhovateľkou a sám navrhol určiť výživné sumou 200 € mesačne. Túto sumu pokladá odvolací súd za zodpovedajúcu schopnostiam a možnostiam odporcu a primeranú odôvodneným potrebám navrhovateľky, ktorá má nárok na výživné aj od matky a i keď študuje dennou formou, môže sa brigádnicke zamestnať, aby svoj príjem doplnila. K zmene pomerov u navrhovateľky došlo od 01. 09. 2013, kedy začala študovať v 1. ročníku vysokoškolského štúdia. Z tohto dôvodu zvýšil odvolací súd vyživovaciu povinnosť otca od dátumu začatia školského roku. Vo zvyšku, pokiaľ sa navrhovateľka domáhala zvýšenia výživného od podania návrhu 22. 08. 2013, bez zdôvodnenia počiatku zvýšenia vyživovacej povinnosti odporcu práve od tohto dátumu a pokiaľ sa domáhala zvýšenia výživného až na sumu 250 € mesačne, súd jej návrh zamietol.

Z výsluchu účastníkov pred súdom prvého stupňa, aj vyjadrenia odporcu k odvolaniu navrhovateľky je preukázané, že počas tohto súdneho konania platil odporca výživné aj vo vyššej sume, než bolo určené rozhodnutím Okresného súdu Spišská Nová Ves sp. zn. 7P/110/2012. Presná výška rozdielu medzi výživným, ktoré je odporca povinný podľa tohto rozhodnutia od 01. 09. 2013 platiť a výživným, ktoré už do rozhodnutia odvolacieho súdu odporca zaplatil, nie je známa. Odvolací súd z tohto dôvodu výrokom rozhodnutia iba uložil odporcovi povinnosť zaplatiť zročné výživné za obdobie od 01. 09. 2013 do 30. 09. 2014 (výživné za mesiac október 2014 ešte nie je splatné) bez určenia konkrétnej sumy zročného výživného v mesačných splátkach spolu s bežným výživným od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Výška nedoplatku na výživnom je v prípadnom exekučnom konaní vyčísliteľná jednoducho ako rozdiel medzi výživným určeným rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/1101/2014 a výživným, ktoré odporca od 01. 09. 2013 v prospech navrhovateľky už zaplatil.

Návrh na prisúdenie trov konania nepodal žiaden z účastníkov. Tomu zodpovedá výrok rozhodnutia, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Senát krajského súdu prijal toto rozhodnutie pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.